

អង្គការសហប្រជាជាតិប្រទេសកម្ពុជា
United Nations in Cambodia

បទវិចារណកថាបស់អង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំកម្ពុជា

ទិវាសិទ្ធិមនុស្ស ថ្ងៃទី១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៧

ថ្ងៃនេះគឺជាទិវាសិទ្ធិមនុស្ស ហើយជាថ្ងៃអបអរសាទរសម្រាប់រយៈពេលមួយឆ្នាំពេញ ក្នុងការប្រារព្ធខួបលើកទី៧០នៃសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។

យើងទាំងអស់គ្នាពិតជាមានព្រឹត្តិការណ៍ជាច្រើនដែលត្រូវអបអរសាទរ។ សន្និសីទអន្តរជាតិ និងច្បាប់ជាតិធានាត្រូវបានអនុម័តឡើងដើម្បីធានាសិទ្ធិរបស់មនុស្សគ្រប់រូប រួមទាំងស្ត្រី កុមារ ជនពិការ សហគមន៍ជនជាតិដើម និងក្រុមប្រជាជនងាយរងគ្រោះដទៃទៀត។ ច្បាប់ទាំងនេះពិតជាបានធ្វើឲ្យជីវិតរបស់ប្រជាជនជាច្រើនមានការប្រសើរឡើង។ ក៏ប៉ុន្តែ ដោយសារឆ្នោះ និងវិសមភាពនៅតែកើតមានឡើងក្នុងពិភពលោកយើងនៅឡើយ យើងគួរពិចារណា និងឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីផ្លូវដែលយើងត្រូវបន្តទៅមុខទៀត។

នៅក្នុងសារថ្លែងអបអរទិវាសិទ្ធិមនុស្សឆ្នាំនេះ អគ្គលេខាធិការអង្គការសហប្រជាជាតិ លោក អង់តូនីញ៉ូ ហ្គូទេវ៉េស បានមានប្រសាសន៍ថា៖ "សិទ្ធិមនុស្សគឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសង្គមសន្តិភាពទាំងឡាយ និងការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព។ សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សបង្កើតឲ្យមានសមភាព និងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរសម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូប។ សេចក្តីប្រកាសនេះកំណត់ឲ្យរដ្ឋាភិបាលទទួលខុសត្រូវក្នុងការធានាថា ប្រជាជនទាំងអស់អាចទទួលបាននូវសិទ្ធិ និងសេរីភាពដែលមិនអាចលក់ ដូរ ផ្ទេរ ឬដកហូតបានរបស់ពួកគេ"។

សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សតែងតែត្រូវបានចាត់ទុកជាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដ៏សំខាន់មួយ។ សេចក្តីប្រកាសនេះត្រូវបានតាក់តែងឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការបំផ្លិចបំផ្លាញដោយសារសង្គ្រាមលោកលើកទីពីរ ហើយនិងវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានធ្វើឲ្យពិភពលោកយើងរងគ្រោះរង្គើក្នុងរយៈពេលមួយសតវត្សកន្លងមកនេះ។

សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សក៏បានកំណត់ជាផែនការសកម្មភាពដើម្បីសម្រេចឲ្យបាននូវទស្សនវិស័យស្តីពីសន្តិភាព ស្ថេរភាព និងការអភិវឌ្ឍ ដែលមានចែងក្នុងធម្មនុញ្ញរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។

គោលបំណងរបស់សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សមានលក្ខណៈស្តង់ដារខ្ពស់ តែអាចត្រូវបានយកទៅអនុវត្តជាសកល ស្របតាមបរិបទជាក់ស្តែងផងដែរ។ សេចក្តីប្រកាសនេះបានកំណត់ថាមនុស្សទាំងអស់កើតមក

អង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា
United Nations in Cambodia

មានសេរីភាព សមភាពប្រកបដោយសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងសិទ្ធិ។ សេចក្តីប្រកាសក៏បានគូសបញ្ជាក់ឡើងវិញអំពី សមភាពរវាងបុរស និងស្ត្រី និងទទួលស្គាល់សិទ្ធិទទួលបានការថែទាំសុខភាព និងសិទ្ធិមានលំនៅឋាន សិទ្ធិទទួល បានការអប់រំចាំបាច់ជាសាកល និងសិទ្ធិទទួលបានការងារសមរម្យ ដែលសិទ្ធិទាំងនេះមានសារៈសំខាន់ដូចគ្នាទៅ នឹងសេរីភាពនៃគំនិត និងការសម្តែងមតិ សេរីភាពខាងជំនឿសាសនា ហើយនិងសេរីភាពក្នុងការជួបប្រជុំដោយសន្តិវិធី និងបង្កើតសមាគម។ សេចក្តីប្រកាសនេះបានទទួលស្គាល់ផងដែរនូវឆន្ទៈរបស់ប្រជាជនដែលជាប្រភពមូលដ្ឋាននៃ អំណាចរបស់រដ្ឋាភិបាល។ សេចក្តីប្រកាសបានបញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់លាស់ថា គ្មានបុគ្គលណាម្នាក់គួរទទួលរង ទារុណកម្ម ឬទាសភាពឡើយ និងថាមនុស្សគ្រប់រូបមានភាពស្មើគ្នានៅចំពោះមុខច្បាប់។

ជាញឹកញយណាស់ ពិភពលោក បានដើរចាកឆ្ងាយចេញពីទស្សនៈនេះ។ ហើយជាលទ្ធផលដែលយើងទទួលបាន គឺសង្គ្រាម និងវិបត្តិផ្សេងៗ ក៏ដូចជាការបដិសេធនៃមនុស្ស និងការផាត់ចេញនូវសំឡេងរបស់ពួកគេ។ ទោះជាយ៉ាង ណាក៏ដោយ សេចក្តីប្រកាសមិនដែលបានបញ្ឈប់ឡើយក្នុងការជំរុញទឹកចិត្តដល់ការស្តារឡើងវិញនូវស្ថានភាព អាក្រក់ដែលមនុស្សបានជួបប្រទះ និងការពុះពារតស៊ូដើម្បីឲ្យស្ថាប័នមានភាពល្អប្រសើរឡើង។ នៅឆ្នាំ២០១៥ ថ្នាក់ ដឹកនាំពិភពលោក បានអះអាងជាថ្មីនូវទស្សនៈនេះ តាមរយៈការអនុម័តរបៀបវារៈសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរ ភាពឆ្នាំ ២០៣០ របស់អង្គការសហប្រជាជាតិ។ របៀបវារៈនេះ កំណត់ជាថ្មីនូវការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះគោលការណ៍ ទាំងឡាយរបស់សេចក្តីប្រកាសជាសាកលអំពីសិទ្ធិមនុស្ស ក៏ដូចជាគោលការណ៍ទាំងឡាយរបស់ធម្មនុញ្ញអង្គការ សហប្រជាជាតិផងដែរ។ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព (SDGs) ដែលត្រូវបានអនុម័តរួចហើយនេះ ផ្ដោត លើការបង្កើតសន្តិភាព និងវិបុលភាព ក្នុងវិធីសាស្ត្រមួយដែលផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់លើប្រជាជន និងការពារភព ផែនដី តាមរយៈភាពជាដៃគូ ទាំងដៃគូចាស់ និងដៃគូថ្មី។ គោលដៅសកលទាំងនេះ ទំនងបានឆ្លុះបញ្ចាំងពី សេចក្តីប្រកាសជាសាកលបានយ៉ាងច្បាស់លាស់ តាមរយៈសេចក្តីអំពាវនាវថា៖ “មិនត្រូវទុកអ្នកណាម្នាក់ចោល ឡើយ”។

របៀបវារៈឆ្នាំ ២០៣០ អះអាងថា សេចក្តីអំពាវនាវ៖ “មិនត្រូវទុកអ្នកណាម្នាក់ចោលឡើយ” អាចសម្រេចបាន ល្អិត ណាមនុស្សគ្រប់រូបទទួលបានសិទ្ធិ និងសមត្ថភាពពេញលេញ ដោយគ្មានការរើសអើង ដូចដែលបានធានាដោយ ច្បាប់អន្តរជាតិ ហើយដែលវាក៏ជាសសរគ្រឹះដ៏រឹងមាំសម្រាប់សង្គមទាំងឡាយប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន យុត្តិធម៌ និង សុខសន្តិភាព។ ការអនុវត្តរបៀបវារៈដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ អំពាវនាវដល់ភាពជាអ្នកដឹកនាំពីសំណាក់រដ្ឋាភិបាល និងឲ្យមានការចូលរួមពេញលេញពីសំណាក់ប្រជាពលរដ្ឋទាំងអស់នៅក្នុងសង្គម។

អង្គការសហប្រជាជាតិប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា
United Nations in Cambodia

ចាប់តាំងពីការចូលរួមក្នុងយុទ្ធនាការស្ថាប័នស្នងមតិ ដែលធ្វើឡើងក្រោយឆ្នាំ ២០១៥ រហូតដល់កិច្ចរៀបចំសកម្មភាព ផ្សព្វផ្សាយអំពីគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពមក សង្គមស៊ីវិលបានចូលរួមចំណែកយ៉ាងច្រើនរួចជាស្រេច ទៅហើយក្នុងការធ្វើឲ្យការអនុវត្តរបៀបវារៈឆ្នាំ ២០៣០ មានការវិវឌ្ឍទៅមុខ។ ហើយសង្គមស៊ីវិលមានតួនាទីយ៉ាង សំខាន់ក្នុងការបញ្ចៀបអត្ថន័យនៃរបៀបវារៈនៅតាមសហគមន៍ តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយ បន្តផ្តល់សេវាកម្ម និងចែក រំលែកនូវទស្សនវិស័យរបស់អ្នកដែលត្រូវបានគេទុកចោលមិនអើពើ ដើម្បីផ្តល់ជាបច្ច័យដល់ដំណោះស្រាយតាម បែបគោលនយោបាយ។ គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពទី ១៦៖ ភាពជាដៃគូជាមួយរដ្ឋាភិបាលគឺជាគន្លឹះក្នុង ការធានាឲ្យមាននូវបរិយាកាសអំណោយផលដល់សង្គមស៊ីវិល ដែលជាមួយគ្នានេះ សិទ្ធិ និងសេរីភាពជាមូលដ្ឋាន ត្រូវបានធានា។

ផ្អែកលើបទពិសោធន៍របស់ប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិនៅកម្ពុជា ការបើកទូលាយឲ្យមានការចូលរួមពីសង្គមស៊ី វិលរួមចំណែកជាវិជ្ជមានដើម្បីសម្រេចបានអាទិភាពនៃការអភិវឌ្ឍជាតិ តាមវិធីសាស្ត្រមួយប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន សមធម៌ និងរក្សាបាននូវសុខសន្តិភាព។ ដោយសារតែមានការចូលរួមធ្វើការពីសំណាក់អង្គការសង្គមស៊ីវិល កិច្ច សហប្រតិបត្តិការរវាងសហគមន៍មូលដ្ឋាន សហគមន៍ជនជាតិដើមភាគតិច ជាមួយនឹងអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានក្នុងកិច្ច លើកស្ទួយការគ្រប់គ្រងព្រៃឈើ និងផលផលប្រកបដោយចីរភាព បានផ្តល់ផលវិជ្ជមានមួយចំនួនហើយ។ ហើយ អង្គការសង្គមស៊ីវិលមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងដំណើរការរៀបចំគោលនយោបាយ និងអនុវត្តយុទ្ធនាការផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីឆ្លើយតប និងបង្ការអំពើហិង្សាផ្នែកយេនឌ័រ និងអំពើហិង្សាលើកុមារ។ អង្គការសង្គមស៊ីវិលទាំងនោះជាអ្នកមាន តួនាទីសំខាន់ក្នុងដំណើរការសម្រេចបាននូវសិទ្ធិទទួលបានការបង្ការ ព្យាបាលមេរោគអេដស៍ និងសេវាថែទាំសុខ ភាពសម្រាប់អ្នកដែលត្រូវការជាចាំបាច់។

ស្របពេលដែលយើងប្រារព្ធខួប ៧០ ឆ្នាំនៃសេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីអំពីសិទ្ធិមនុស្ស សូមយើងចូលរួមលើក ស្ទួយគំនិតច្នៃប្រឌិត នវានុវឌ្ឍ និងទេពកោសល្យរបស់សង្គមស៊ីវិល ដោយបើកទូលាយ និងការពារនូវសិទ្ធិ និងលទ្ធ ភាពសម្រាប់សង្គមស៊ីវិលប្រកបកិច្ចការរបស់ខ្លួន ព្រមទាំងបន្តអភិវឌ្ឍភាពជាដៃគូ ដើម្បីពង្រឹងគោលបំណងរបស់ យើងឲ្យឆាប់សម្រេចបាននូវគោលដៅទាំងឡាយដែលយើងទាំងអស់គ្នាប្រាថ្នាចង់បានគឺ៖ ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយ ចីរភាព យុត្តិធម៌ សមភាព និងសុខសន្តិភាពសម្រាប់ទាំងអស់គ្នា។

ឃ្លែក វ៉ាន ឌី វ៉ាន អ្នកសម្របសម្រួលសហប្រជាជាតិ តាងនាមឲ្យប្រព័ន្ធអង្គការសហប្រជាជាតិ ប្រចាំកម្ពុជា